

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡ/ΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

« Εξωτερική Συντήρηση - Αισθητική Αποκατάσταση εξωτερικών επιφανειών Ιερού Ναού ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ, πόλεως Λαμίας »

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

A. ΓΕΝΙΚΑ

Η παρούσα μελέτη αφορά τις απαραίτητες εργασίες ανακαίνισης, επισκευής, συντήρησης, εξωραϊσμού και αποκατάστασης των εξωτερικών όψεων του Ιερού ναού “Παναγίας Δεσποίνης”, στη Λαμία. Συντάχθηκε από τη Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, μετά από παλαιότερη σχετική μελέτη, η οποία εκπονήθηκε από τον κο Αναστάσιο Ξάνθη, ιδιώτη Μηχανικό, καθώς και μετά την σχετική Απόφαση χορήγησης άδειας συντήρησης από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φθιώτιδας & Ευρυτανίας στις 4.01.2018, με [ΑΔΑ: ΩΝΦΖ4653Π4-Π55].

Περιοχή - Ενορία Παναγίας Δέσποινας :

Η εκκλησία της Παναγίας Δεσποινας βρίσκεται στις νότιες υπώρειες του κάστρου της Λαμίας, βόρεια του ιστορικού κέντρου της πόλης και ανατολικά του ίχνους του αρχαίου τείχους¹, δηλ. σε καίρια και κεντρική θέση στη πόλη. Βόρεια της εκκλησίας διέρχεται η οδός Εκκλησιών, δυτικά η οδός Παναγίας Δεσποίνης, ενώ νότια και ανατολικά συνορεύει με ιδιοκτησίες.

Χαρακτηρισμός - Περιγραφή:

Ο Ιερός ναός “Παναγίας Δεσποίνης” αποτελεί ένα χαρακτηριστικό δείγμα διατηρητέου μεταβυζαντινού μνημείου, ιδιαίτερης ιστορικής και πολιτιστικής αξίας και παρακολουθείται από την 24^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων: Μεταγενέστερη Τρίκλιτη Βασιλική, της οποίας τα κλίτη -οι διάδρομοι- διαμορφώνονται στο εσωτερικό του ναού μεταξύ δύο κιονοστοιχιών. Ευρύτερο και ψηλότερο από τα δύο εκατέρωθεν πλαϊνά κλίτη είναι το κεντρικό κλίτος, με τοξωτή καμπύλη οροφή. Λιτό τοξωτό πλαίσιο με γλυφές, περιβάλλει τα ανοίγματα. Η στέγη είναι δίρριχτη με απότμηση στις δύο ‘στενές’ πλευρές. Το ύψος του Ι. Ναού ξεπερνά τα 5,5μ, ενώ τα δύο κωδωνοστάσια, που περιβάλλουν αντιδιαμετρικά, την δυτική όψη, έχουν ύψος πάνω από 14μ.

Κτίστηκε το 1730 επί παλαιότερου Ναού, των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου. Η άποψη αυτή στηρίζεται στην ύπαρξη αρχιτεκτονικών λειψάνων κορινθιακού κυανόκρανου και βυζαντινού θωρακίου, που βρίσκονται σήμερα στη νοτιοανατολική αυλή της. Ιδιαίτερα αξιόλογο είναι το επίχρυσο, ξυλόγλυπτο τέμπλο, το οποίο από βυζαντινή επιγραφή που σώζεται, πληροφορούμαστε, ότι φιλοτεχνήθηκε το 18ο αιώνα. Αξιόλογος επίσης, είναι ο Επισκοπικός θρόνος, ο Άμβων και τά προσκυνητάρια όλα διακοσμημένα με ελεφαντόδοντα και σπάνια σχέδια.

Σχετικά πρόσφατες, είναι οι προσθήκες στη βορεινή πλευρά, της κυρίας εισόδου και του βόρειου δώματος πρόσβασης στο β-δυτικό κωδωνοστάσιο, και πολύ πιο πρόσφατος είναι ο εξώστης της δυτικής όψης που παραμορφώνει εντελώς το μνημείο συνολικά.

B. ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του μνημείου, καλλιτεχνικής και ιστορικής αξίας και η αναβάθμιση συνολικά του προνομιακού, κεντρικού αυτού σημείου της παλιάς πόλης, με νότιο προσανατολισμό, και θέα μέχρι την κοιλάδα του Σπερχειού.

¹ Το οποίο διέρχεται, δυτικά του οικοπέδου του ναού και της οδου Π. Δέσποινας -σε απόσταση- και παρά της κλιμακωτής οδού [μεταξύ των οδών Εκκλησιών και Καραϊσκάκη], όπως ξεκάθαρα δείχνουν τα ίχνη του τείχους και του ακροπύργου του, στο ισόγειο ιδιοκτησίας στη γωνία των οδών Καραϊσκάκη και της κλιμακωτής οδού.....

Γ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΟΥ – ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΗ

Κατά διαστήματα, έχουν γίνει προσπάθειες ανακαίνισης και βελτίωσης του εξωτερικού χώρου και των εξωτερικών επιφανειών μέχρι τη δεκαετία του 1990. Ωστόσο, **διαπιστώνονται:**

- Έντονα προβλήματα στις εξωτερικές επιφάνειες της Εκκλησίας, από συσσωρευμένη υγρασία, λόγω παλαιότητας υλικών, κακής συντήρησης και αδυναμίας απομάκρυνσης των υδάτων βροχής από τους τοίχους και τον περιβάλλοντα χώρο. Σαθρά επιχρίσματα παρατηρούνται στις τοιχοποιίες των όψεων και των κωδωνοστασίων του Ι.Ναού. Μεγαλύτερο πρόβλημα εστιάζεται στην τοιχοποιία της βορεινής πλευράς και του βορειοδυτικού κωδωνοστασίου, ιδιαίτερα, όπου προτείνεται η καθαίρεση των υφιστάμενων επιχρισμάτων και η αποκατάστασή τους.
- Κατεστραμμένες υδρορροές ή τμήματά τους, περιμετρικά του Ναού, και αδυναμία απομάκρυνσης των βρόχινων υδάτων με αποτέλεσμα τις φθορές στις όψεις.
- Τα διακοσμητικά μαρμάρια στηθαία που κοσμούν σε μεγάλο βαθμό το Ναό, έχουν χάσει την ειδική εγκοπή (ποταμό) αποστράγγισης, με τους αλλεπάλληλους χρωματισμούς κατά τη διάρκεια των χρόνων.
- Στον περιβάλλοντα χώρο διαπιστώνεται έλλειψη των απαραίτητων ρήσεων για την απομάκρυνση των υδάτων της βροχής, με αποτέλεσμα την διάβρωση της υπάρχουσας τσιμεντοκονίας και της πλακόστρωσης.

Παρεμβάσεις:

Το εν λόγω έργο προβλέπει επεμβάσεις τόσο στο κτίσμα του Ναού και των δύο καμπαναριών, όσο και στον περιβάλλοντα χώρο, καθώς επίσης και στην μετέπειτα προσθήκη του δυτικού εξώστη, ο οποίος αλλοιώνει και παραποιεί εντελώς την όψη και το χαρακτήρα του μνημείου. Όλες οι παρεμβάσεις θα γίνουν σύμφωνα με την αρ. 4690/3500/51-04.01.2018 [ΑΔΑ:ΩΝΦΖ4653Π4-Π55], Απόφαση χορήγησης άδειας 'συντήρησης-εξωραϊσμού -αισθητικής αποκατάστασης των εξωτερικών Επιφανειών του Ναού', της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φθιώτιδας & Ευρυτανίας και την επιτόπια παρουσία της και σύμφωνα με τη μελέτη και τις οδηγίες της επίβλεψης.

Αναλυτικά:

- Καθαίρεση της προσθήκης του βόρειο-δυτικού εξώστη σε όλο το μήκος της όψης - με τη μέθοδο της αδιατάρακτης κοπής και σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης και της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων. Διαμόρφωση γείσου με γλυφή, όμοιου με το παραπάνω, μεταξύ ισογείου και γυναικωνίτη και 'ολοκλήρωση' των πλαισίων της όψης και προσαρμογή της όψης της αποθήκης της δυτικής όψης του Ναού.
- Καθαίρεση των φθαρμένων επιχρισμάτων των όψεων, όπου είναι αναγκαίο και επανακατασκευή τους, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις οδηγίες της επίβλεψης και της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων.
- Κατασκευή τσιμεντοκονίας και τοποθέτηση κατάλληλων περιθωρίων (σοβατεπιά) για προστασία των παρακείμενων τοίχων από την υγρασία.
- Αντικατάσταση μέρους της σκεπής του Ναού από κεραμίδια ρωμαϊκού τύπου, για την καλύτερη απορροή των βρόχινων νερών προς τις νέες υδρορροές, ανοιχτού τύπου, κλπ.
- Αντικατάσταση, των μεταλλικών κουφωμάτων με νέα ξύλινα, τοξωτά, όμοιας μορφής με τα υφιστάμενα.
- Πλακόστρωση τμήματος των υπαίθριων χώρου και των σκαλοπατιών.
- Επένδυση των πατημάτων των σκαλοπατιών βόρειοανατολικά της όψης (βόρειας) με μαρμαρό-πέτρα δεματίου γκρί, αντιολισθητής επεξεργασίας, με καμπύλο τελείωμα-γλυφή.
- Εργασίες που προβλέπονται στην παραπάνω Απόφαση της Εφ.Α.Φ.Ε.
- Για τις παραπάνω εργασίες και όποιες άλλες αναγκαίες απαιτηθούν, απαραίτητη είναι η προμήθεια και τοποθέτηση ικριωμάτων στη δυτική πλευρά του Ναού και στα δύο κωδωνοστάσια όπου το ύψος αγγίζει περίπου τα 12 και 16μ. αντίστοιχα.

Στα πλαίσια του έργου και μετά από συνεργασία με την Εφ.Α.Φ.Ε., προς όφελος της ανάδειξης του Ι.Ναού, καλό θα ήταν να αναπροσαρμοστεί η δυτική όψη - στη στάθμη της υπογείας αποθήκης του ναού -χάριν της αισθητικής και της 'ισορροπίας' της όψης- αλλά και χάριν της αναβάθμισης του πολεοδομικού ιστού του οικ. Τετραγώνου και του ανηφορικού δρομίσκου με τα παλιά σπίτια, που χαρακτηρίζουν τη 'παλιά Λαμία' και την ιστορία της: άνοιγμα στο κέντρο της όψης, αξονικά, κάτω από τα μεγάλα ανοίγματα του ισογείου και του γυναικωνίτη κλπ.

ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Αποξήλωση των φθαρμένων κατακόρυφων υδρορροών και τοποθέτηση νέων.
- Διευθέτηση όλων των καλωδιώσεων των όψεων του Ναού, με την τοποθέτησή τους σε σωλήνα ανάλογης διαμέτρου, η όδευση των οποίων θα γίνεται οριζόντια - κατακόρυφα ακολουθώντας τις ακμές του κτηρίου.
- Διευθέτηση των εξωτερικών κλιματιστικών μονάδων και των σωληνώσεων συμπυκνωμάτων των όψεων του Ναού.
- Κατασκευή εξωτερικού φωτισμού για την ανάδειξη του κτηρίου με προβολείς εξωτερικού χώρου με λαμπτήρες HIT 150 W ή 70W, και τις κατάλληλες γραμμές φωτισμού μετά από σχετική μελέτη και έγκρισή της από την Εφ.Α.Φ& Ε.

Δ. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ - ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΑΞΗΣ

Με την προστασία και αποκατάσταση αναμένεται :

- Η ανάδειξη του μνημείου, με την ιδιαίτερη καλλιτεχνική και αρχιτεκτονική αξία, καθώς και η αναβάθμιση της πλατείας Ελευθερίας και της πόλης γενικότερα,
- Θα βελτιωθούν και να γίνουν πιο λειτουργικές και ευχάριστες οι συνθήκες των εκκλησιαζόμενων στον Ι. Ναό.
- Με την υλοποίηση του έργου αναβαθμίζονται οι κοινόχρηστοι υπαίθριοι χώροι του Ναού, προσφέροντας έτσι την δυνατότητα καλύτερης διασύνδεσης με το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, μέσω εορταστικών και κοινωνικών εκδηλώσεων, καθώς και του γύρω δομημένου περιβάλλοντος.

Όλες οι εργασίες θα γίνουν με επιμέλεια από εξειδικευμένα συνεργεία και σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, της επιστήμης και της τεχνικής, καθώς και σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη της μελέτης και τις οδηγίες της Επιβλέπουσας Υπηρεσίας, καθώς και σύμφωνα με την αρ. 4690/3500/51-04.01.2018 Απόφαση χορήγησης άδειας συντήρησης της Εφ.Α.Φ& Ε και την απαιτούμενη παρουσία της σε όλα τα στάδια της κατασκευής..

Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι άριστης ποιότητας και θα πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών θα παρθούν όλα τα προβλεπόμενα μέτρα προστασίας. Στο τέλος των εργασιών θα γίνει πλήρης καθαρισμός των χώρων και απομάκρυνση όλων των άχρηστων υλικών.

Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η διατιθέμενη πίστωση ανέρχεται στο ποσόν των 90.000,00€ συνολικά, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (24%). Η χρηματοδότηση του έργου προέρχεται από πιστώσεις του Πρόγραμματος ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΕ Φθιώτιδας, του Τεχνικού Προγράμματος ΠΕ Φθιώτιδας, στον ΚΑΕ 9779, σύμφωνα με την αριθμ. 256/2016 Απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας [ΑΔΑ:7ΑΘΗ7ΛΗ-ΡΘΡ], καθώς και την 54/28-2-2019 Απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου Στερεάς Ελλάδας [ΑΔΑ:ΩΑ4Θ7ΛΗ-ΟΩ6], για το ενταγμένο έργο «**Εξωτερική Συντήρηση - Αισθητική Αποκατάσταση εξωτερικών επιφανειών Ιερού Ναού ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ, πόλεως Λαμίας**»

ΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το έργο εντάσσεται στην κατηγορία των οικοδομικών έργων.

Απολογιστικά θα αντιμετωπιστούν εργασίες που δεν είναι δυνατόν να κοστολογηθούν συμβατικά, όπως πόμολα, διάφορα εξαρτήματα κλπ, εφόσον δεν συμπεριλαμβάνονται στα άρθρα του παρόντος Τιμολογίου Μελέτης, καθώς και εργασίες που είναι δύσκολο να προβλεφθούν από την αρχή, σύμφωνα με οδηγίες και εντολές της επίβλεψης.

Ο προϋπολογισμός του έργου, σύμφωνα με την εκπονηθείσα μελέτη ανέρχεται στο ποσό των **90.000,00 ΕΥΡΩ**, ως εξής :

Η δαπάνη των Οικοδομικών εργασιών ανέρχεται στο ποσό των **44.121,05 ΕΥΡΩ** και η δαπάνη των Ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών ανέρχεται στο ποσό των **7.000 ΕΥΡΩ**.

Το **σύνολο των** Οικοδομικών και Ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών μαζί με τις δαπάνες Γ.Ε. & Ο.Ε, απροβλέπτων και απολογιστικών, ανέρχεται στο ποσό των **72.371,26 ΕΥΡΩ**

Η συνολική δαπάνη εργασιών με απρόβλεπτα - απολογιστικά και ποσό αναθεώρησης ανέρχεται στο ποσό των **72.580,65 ΕΥΡΩ**.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου με τη δαπάνη για το Φ.Π.Α. (24%=17.419,35€) που αναλογεί, ανέρχεται στο ποσό των **90.000,00 ΕΥΡΩ**.

ΛΑΜΙΑ / /2019
ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

ΛΑΜΙΑ / /2019
ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ
Ο Προϊστάμενος Τ.Δ.Π.

ΛΑΜΙΑ / /2019
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Αν. Προϊστάμενος Δ.Τ.Ε.

Χρυσίνα Σταματοπούλου
Αρχιτέκτων Μηχανικός με Α'β

Ευαγγελία Μίχου
Πολιτικός Μηχανικός με Α'β

Ιωάννης Ζωβοίλης
Μηχανολόγος Μηχανικός Α'β

Λάμπρος Συλεούνης
Αρχιτέκτων Μηχ/κός Α'β.

Σπ. Παλαιοπάνος
Πολιτικός Μηχανικός Α'β

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμό πρωτ208172/11903/23-09-2019 (ΑΔΑ:Ω2ΥΘ7ΛΗ-ΨΣΑ)
Απόφαση της ΔΤΕ/ΠΣΕ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ